

Stovna Oljuvinnufelagið 2. apríl

Áhugin hjá fýroyskum fyrítøkum at vera við í eini komandi oljuvinnu er so stórur, at Vinnuhúsið og Oljubólkurin undir Føroya Arbeiðsgevarafelag hava gjørt av at stovna felag fyri fýroyskar fyrítøkur í oljuvinnuni

OLJUÁHUGAFELAG
Jan Müller

Mánadagurin 2. apríl kann gerast ein vardi í fýroyskari vinnusøgu. Tí henda dagin er ætlanin at stovna eitt sokallað "bransjufelag" fyri allar fýroyskar fyrítøkur, sum eru ella ætla sær at vera við í eini komandi oljuvinnu. Tað er Vinnuhúsið/Føroya Arbeiðsgevarafelag, sum tekur stig til hetta áhugaverd a tiltakið. Higartil hava áhugmáluni hjá fýroyskum fyrítøkum, sum virka í oljuvinnuni, verið umsitin av Vinnuhúsinum og Oljubólkinum hjá Føroya Arbeiðsgevarafelag.

Nú meira "kjót" bráðdliga er við at koma á nýggju vinnuna eru avbjóðingarnar og harvið eisini umsitingarlíga arbeiðið nógv størri. Tað er hetta, sum tey í Vinnuhúsinum hava sannað. Eitt fólk varð

herfyri sett til at taka sær av at samskipa uppgávur í sambandi við nýggju oljuvinnuna. Og tað er greitt, at tað verður nógv at triva í og halda skil á, nú ein heilt nýggj og stór vinna ger innrás í oyggiarnar.

Oljubólkurin hevur í dag skrásett 145 fýroysk virki og fyrítøkur, sum siga seg hava áhuga fyri at vera við í ella fylgja við í komandi oljuvinnuni. Fyríbils er so skotið upp at kalla nýggja felagið fyri "Oljuvinnufelagið" og kemur tað at verða bygt upp eins og t.d. Havbúnaðarfelagið, sum í dag er áhugafelagið hjá teimum fýroysku alarunum.

Jan Mortensen, stjóri í Vinnuhúsinum sigur seg vóna, at tað verður stór undirtøka til aðalfundin. Hann heldur sjálvur, at hetta er rætta lótan at fara undir at stovna hetta felagið, tí nú verður av álvara farið í gongd við nýggju vinnuni. Hann ivast ikki í, at tørvur er á slíkum felag, tí mangt bendir á, at komandi oljutilgongdin fer at síggjast aftur í øllum tí fýroyska samfelagnum. Tá er umráðandi at eisini fýroysku fyrítøkurnar hava sítt egna felag og har eisini kunnu tosa við einari rødd. Tað skal so aftur lætta um samskiftið við bæði myndugleikar og útlendsku felögin, sum á ein ella annan hátt fara at hava tilknýti til komandi útviklingin í Føroyum.

Danir fara at krevja privatisering

– Vit kunnu ikki rokna við at fáa blokkstuðul úr danska statskassanum og framhaldandi hava so stór aktiv liggjandi hjá tí almenna, sum annars kunnu privatiserast. Hetta eigur man at gera sær púra greitt, líka mikið um man er til høgri ella til vinstru í politikki sigur lögmaður, sum eisini heldur tað vera rætt við partabrævamarknaði, soleiðis at vanligi fýroyingurin kann gera flögur í partabrøv heldur enn bara at kunna seta pengarnar inn á uppsparing í peningastovnum

**SJÁLVSTYRI OG
PRIVATISERING**

Jan Müller

Nú landsstýrið hevur lagt uppskot fyri tingið um yvirtøkur og minking av blokki hava vit spurt Anfinn Kallsberg, lögmann, um privatiseringar er lykkaðar og fortreytin fyri at kunna fara undir nýggja sjálvstýrisleistin?

– Nú skulu vit minnst til, at danska stjórnin í samráðingunum hevur sagt, at einar sjálvstøðugar Føroyar hava við sær fyra ára skiftistíð. Danir hava eisini fleiri ferðir undir samráðingunum sagt, at vit hava ein sterkan búskap í lóttuni og ikki minst, at vit hava nakrar reservar í almennum høpi, har helvtin av bankakervinum og stóru partur av vinnulívinum er í almennu regi sigur lögmaður, sum samtíðis vísir á, at bæði í Danmark og Noregi hava sosialdemokratar stjórnir fram ávarssamar privatiseringar av fyrítøkum, sum eru nógv meira almennar enn tað vit kenna til. Tí heldur lögmaður, at hvat enn hendir, kunnu vit ikki rokna við at fáa blokkstuðul úr danska statskassanum og

framhaldandi hava so stór aktiv liggjandi hjá tí almenna, sum annars kunnu privatiserast. Hetta eigur man at gera sær púra greitt, líka mikið um man er til høgri ella til vinstru í politikki.

Lögmaður ivast heldur ikki í, at málið um privatisering fer at verða tikið upp av dansku stjórnini fyrr ella seinni. – Tað, sum allir figgjarfrøðingar siga, er, at vit hava stór aktiv í almennum høpi. Tað ræður so um at syrgja fyri at hava ein eftirspurning, áðrenn farið verður at bjóða út, tí annars fær man einki skilgott úrslit burtur úr. Og fyri at kunna geva tí meing fýroyinginum møguleika at vera við, so heldur lögmaður, at neyðugt er við einum almennum útbjóðingarástæð. Tað er tann skipanin, sum íslendingar brúka og sum fýroyingar eisini hava hugt at. Hon skal vera grundarlag undir eini fýroyskari skipan á hesum øki.

– Tað ber ikki til at privatisera almennar fyrítøkur við bara at selja tær út til nakrar stórar íleggjarar. Tað er heldur ikki tað vit ætla. Vit ætla, at hetta skal vera atgongdin hjá hvørjum einstøkum fýroyingi at gera eina flögu. Tí er tað neyðugt við einum partabrævamarknaði í Føroyum sigur Anfinn Kallsberg, sum heldur, at tað kann gott vera, at hann skal gerast í samvinnu við ein annan partabrævamarknað, soleiðis at tú ikki hevur ta stóru umsitingina ol. Hetta er so ein fýrtreyt fyri í heila tikið at fara undir privatiseringar. Harnæst er

Anfinn Kallsberg, lögmaður: – Ein partabrævamarknaður er fortreyt fyri, at vanligi fýroyingurin uttan hóvasták og lagaligari kann gera flögur í aðrar privatar fyrítøkur í Føroyum

tað ein fortreyt fyri, at vanligi fýroyingurin uttan hóvasták og lagaligari kann gera flögur í aðrar privatar fyrítøkur í Føroyum.

Lögmaður sigur seg tí ikki vera samdan í tí, sum samfelagsfrøðingurin Súni á Dalbø segði í sendingini, sum danska sjónvarpið herfyri gjørði um Føroyar. Í tí sendingini segði Súni á Dalbø, at tað er skeivt at fara undir privatisering av almennum fyrítøkum í sambandi við ein partabrævamarknað um somu tíð, sum oljuvinnan fer í gongd og útlendsk oljufeløg fáa fast undir fótum í Føroyum.

– Heldur man fast við, at vit ikki skulu hava nakran

partabrævamarknað í Føroyum og verður hildið fast við almennu flögurnar, er vandi fyri, at almennu fyrítøkurnar, eitt nú Føroya Telé ikki fáa ta neyðturviligu kapitiltilgongdina fyri at kunna halda seg ajour og til tess at kunna gera tær flögur, sum skulu gerast fyri at fylgja við tíðini. Men tað krevur nógv. Og tað er har ein partabrævamarknaður, sum er myntaður uppá, at vanligi uppspararin kann gera flögur í partabrøv í skilgøðar fyrítøkur – istaðin fyri sum nú bara at vera vístur til at seta pengarnar inn á uppsparingkonto í fýroyskum peningastovnum – kemur inn.

Føroya Banki er millum almennu fyrítøkurnar, sum ætlanin helst er at privatisera

